

KRISTAUS KARALIAUS

LAIVAS

NR. 10

1963 M.

KOVAS

(MARCH)

9 D.

44-JI METAI

II GAVĒNIOS SEKMADIENIS

Kintamoji šv. Mišņu dalis

Ižanga (Ps. 24, 6, 3, 22)

Atmink, Viešpatie, savo pasigailējimus ir savo gailestingumus, kurie yra nuo amžiu. Nes visi, kurie turi tavijē vilties, nebus sugēdinti. Išlaisvink, Dieve, Izraēlī iš visu jo suspaudimu. (Ps. 24, 1-2) Į tave aš keliu savo sielā, Viešpatie, mano Dieve, tavimi pasitikiu: kadgi nebūčiau sugēdintas. Garbē Tēvui... Atmink, Viešpatie...

Malda

Dieve, kurs matai, kaip mums jēgu trūksta, sergēk mus vidujai ir viršujai, kad mūsu kūnas būtu apsaugotas nuo visu nelaimiu ir mūsu siela apvalyta nuo nedoru minčiu. Per mūsų Viešpatį Jēzū Kristū...

Lekcija (1 Tes. 4, 1-7)

BROLIAI: Mes prašome ir maldaujame jus Viešpatyje Jēzuje taip elgtis, kaip išmokote iš mūsų, kaip jums reikia elgtis ir patikti Dievui, kad darytumēte daugiau pažangos. Nes jūs žinote, kokius įsakymus aš jums daviau Viešpaties Jēzaus vardu. Nes ta yra Dievo valia, kad jūs būtumēte šventi, kad susilaikytumēte nuo paleistuvystės, kad kiekvienas mokētu laikyti savo indą šventume ir pagarboje, nepasiduodami gašliam geiduliui, kaip pagonys, kurie nepažįsta Dievo, ir kad nė vienas neskriaustu ir neapgaudinētu savo brolio reikale; nes Viešpats yra visu tų dalyku keršytojas taip, kaip mes jau sakēme ir liudijome. Nes Dievas nepašaukē mus į susitepimą, bet į šventumą: Kristuje Jēzuje mūsų Viešpatyje.

Gradualas (Ps. 24, 17-18)

Palengvink mano širdies suspaudimus ir gelbēk mane iš mano vargu. Ma-

tyk mano nelaimę ir mano vargą ir atleisk visus mano nusikaltimus.

T r a k t a s (Ps. 105, 1-4)

Šlovinkite Viešpatį, nes jis geras, nes jo gailestingumas amžinas. Kas paskelbē Viešpaties galybės veikalus išpasakos visą jo šlovę? Palaiminti, kurie laiko įsakymus, daro, kas yra teisinga, visados! Atmink mane, Viešpatie, dėl palankumo savo tautai, aplankyk mane savo pagalba.

Evangelija (Mato 17, 1-9)

ANUO METU: Jēzus pasiēmē su savim Petrą, Jokūbą ir jo brolių Joną ir užvedē juos nuošaliai į augštą kalną. Tėnai jis atsiminė jų aikvaizdoje: jo veidas sužibo kaip saulė, o jo drabužiai pasidarē balti kaip sniegas. Ir štai jiems pasirodē Mozė ir Elijas, kuriuodu kalbėjosi su juo. Atsiliepdamas Petras tarē Jēzui: Viešpatie, mums čia gera būti; jei nori, padarykime čia tris padangtes, vieną tau, vieną Mozei ir vieną Elijui. Dar jam tebekalbant, štai šviesus debesis apsiutē juos, ir štai balsas iš debesis sakē: Šitas mano mylimasis Sūnus, kurį aš sau labai pamėgau, jo klausykite. Tai išgirdę, mokytiniai parpuolē ant savo veido ir labai bijojo. Bet Jēzus priėjo, juos palietē ir jiems tarē: Kelkitės ir nebijokite. Pakėlę savo akis, jis nieko daugiau nebematē, kaip tik vieną Jēzū.

Nužengiant jiems nuo kalno, Jēzus jiems įsakē, tardamas: Niekam nesakykite apie šitą regėjimą, kolei žmogaus Sūnus neprisikels iš numirusiųjų.

Aukojimas (Ps. 118, 46, 47)

Aš gērēsiuos tavo paliepipimais, kuriuos aš mėgstu. Aš kelsiu savo rankas

GERA BŪTI SU JĖZUMI

Petras tarė Jėzui: Viešpatie, mums čia gera būti (Mato 17, 4)

Atsimainymas

Artėjo V. Jėzui gyvenimo paskutinės dienos. Jis aiškiai pasakė savo mokiniams, kad jam reikia eiti į Jeruzalę, daug kentėti nuo tautos vyresniųjų, Rašto žinovų ir vyriausiųjų kunigų, būti nužudytam ir kad jis trečiąją dieną kelsis iš mirusiųjų.

Iš tos kalbos apaštalai ne viską teisingai suprato; tik liudesis užgulė jų širdis. Mat, jie, eidami paskui tautos mokytojus, vaizdėnosi, kad Mesijo karalystė turėsianti atnešti išrinktajai tautai valdžią visam pasauliui. O Jėzus, prisipažinęs esąs Mesijas, ragina sekėjus išsižadėti savęs, imti savo kryžių ir juo sekti. "Nes kas nori išgelbėti savo gyvybę, praras ją; o kas prapuldytų savo gyvybę dėl manęs, atras ją. Nes ką padėtų žmogui, jei jis laimėtų visą pasaulį, o savo sielai kęstų nuostolį? arba ką žmogus duos savo sielai atvaduoti?" (Mato 16, 25-26).

Abejones išblaškyti, dvasią atgaivinti ir patirti įtikinti, jog jis kalba tiesą, V. Jėzus pasiima su savim tris apaštalus: Petrą, Jokubą ir Joną į aukštą kalną, kaip dabar mokslininkai spėja, tai buvęs Hermono kalnas 2,759 metrų aukščio nuo jūros lygio, o gal tai buvo ir Taboro kalnas, 562 metrų aukščio. Per dieną vargingai kopę į kalną,

į tavo paliepimus ir mąstysiu apie tavo nuostatus.

Prieš Komuniją (Ps. 5, 2-4)

Priimk ausimis mano žodžius, Viešpatie, išgirs sk mano vaitojimą. Klausyk mano maldos balso, mano karaliau ir mano Dieve!

Malda po Komunijos

Nuolankiai maldaujame tave, visagalis Dieve, kad, kuriuos sustiprinai savo sakramentais, leistum taip pat patinkamam elgesiui tau vertai tarnauti. Per mūsų Viešpatį Jėzų Kristų...

viršūnėje išsitiesia pasilsėti. Staiga juos nušvietė galinga šviesa. V. Jėzus švyti saule, o drabužiai kaip balčiausias sniegas. Jis kalbasi su Moze ir pranašu Elijų apie savo mirtį Jeruzalėje. Nepaprastas vaizdas apaštalus pradžiugina ir išgąsdina. Šviesus debesys apsiaučia juos. Dangaus Tėvas prabilo iš debesies: "Šitas mano mylimasis Sūnus, kurį aš sau labai pamėgau; jo klausykite" (Mato 17, 5).

Petras buvo suspėjęs savo žavesį pareikšti: Viešpatie, mums čia gera būti; bet balsui iš debesies prabilus, jis su kitais apaštalais parpuolė kniūpšti ir bijojo. Jų baimė pasiliovė, kai Jėzus juos nuo žemės pakėlė: Kelkitės ir nebijokite.

Gera su Jėzumi nusidėjėliams

Dievo akivaizdoje esame visi nusidėjėliai, ne vien dėl to, kad gimėme su pirmaprade nuodėme, bet ir savo nuodėmių padarėme. Šv. Jonas ap. sako: "Jei sakytume, kad neturime nuodėmės, mes patys save suvedžiojame, ir nėra mumyse tiesos" (1 Jon. 1, 8).

V. Jėzus atėjo padaryti iš nusidėjėlių šventus. Jis priima visus; atgailojančiam nusidėjėliui dovanoja jo kaltes. Kad būtų tikresni, jog mūsų asmens daugiau neslėgia nuodėmės, V. Jėzus paliko atgailos sakramentą, regimą ženklą, ir savo kunigams įgaliojimą Dievo vardu atleisti ir dovanoti kaltes. Eucharistijoje gi pats save atsiduoda su visomis malonėmis tam, kurs su meile ir pagarba prie jo artėja. Savo šventumu pašvenčia V. Jėzus mūsų suvargusią sielą ir ją sustiprina gerame.

Gera su Jėzumi teisingiesiems

Sūnus vėjavaikis, sugrįžęs pas tėvą, gavo kalčių atleidimą, naujus rūbus ir buvo pakviestas į pokilį. Tą jautrų vaizdą prisimename, kai mus užgula neramybė. Atsinaujinę siela, pakilę iš žemės purvų, atgavę pašvenčiamąją Dievo malonę, esame kviečiami į Jėzaus Kūno ir Kraujo puotą, — į artimiausią sielos vienybę su Jėzumi. Ją gauname per jo kančią ir jo mirtį. To įvy-

Klausimai ir atsakymai

Aš jau gaunu pensiją. Neturėdamas darbo, einu kasdien į bažnyčią šv. Mišių išklaudyti, bet moteris ėmė pykti ir nežinau, ką daryti? O. Lawn.

Moteris nepyksta, manome, už tai, kad einate į bažnyčią Mišių išklaudyti. Už gerą darbą ji negali pykti. Toks piktnus nebūtų pateisinamas nei protin-gas. Sužiūrėkite, už ką ji pyksta. Gal laukia pagalbos namuose? Juk ir ji ne-bejauna.

Mūsų didelėje parapijoje yra spaus-dinamas parapijos biuletenis su visomis žiniomis: kokią valandą kieno ir kokia intencija bus laikomos Mišios, visi sa-vaitėje lankyti ligoniai, mirusieji ir sto-jantieji į moterystės luomą. Visi gauna-me tuos lapus su žiniomis. Visi moka-me skaityti, o klebonas būtinai visą biuletinį skaito nuo pradžios iki galo vietoj pamokslų. Juk gaila laiko. Tik

.....
kio atminimą kartoja V. Jėzaus kunigai, au-kodami šv. Mišias. Jose aukojasi kunigo rankomis pats Jėzus dangaus Tėvui už mus, suteikdamas mums geriausią priemonę tin-kamai pagarbinti Dievą, jam padėkoti, per-maldauti, atsilyginti ir išprašyti sau ir savo brangesiems gausios Dievo palaimos.

Šv. Mišios yra prisikėlusio iš mirusiųjų V. Jėzaus džiaugsmo pokylis sieloms pa-švęsti. Tikėjimu, viltimi ir karšta meile au-game, priimdami V. Jėzų šv. Komunijoje.

Gera su Jėzumi kenčiantiems

Kai kūno ar sielos vargai apsunkina mū-sų gyvenimą, eikime prie Jėzaus. Jis paža-dėjo naštas palengvinti: Ateikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunkinti, o aš jus atgaivinsiu. (Mato 11, 28).

V. Jėzus žino žmogiškos prigimties skaus-mus, pats iškentėjęs didžiausius sopulius ir miręs ant kryžiaus. Jis turi gana jėgos nu-malšinti mūsų visus skausmus, juos užskai-tyti mums į nuopelnus, ne į nuostolius, ir priimti savo globon mūsų sielą mirties va-landą. Už ją jis kentėjo ir mirė, kad mums nereikėtų amžinai kentėti. Eikime prie Jė-zaus. Pas jį gera būti visiems.

nežinau, ar užsakai turi būti paskelbti gyvu žodžiu, ar užtenka raštu. Komite-to narys.

Skelbti stojančių moterystėn užsa-kus tris sekmadienius ar tris privalo-mas šventes yra įpareigoti klebonai kan. 1024. Tikintieji yra įpareigoti, jei žinotų bažnytines kliūtis sudaromoms moterystėms, kad praneštų jas klebo-nui. Iškilingiau atrodo paskelbimas gyvu žodžiu, negu raštu; bet gali būti ir spausdintu žodžiu, biuletenyje, jei jis išdalinamas bažnyčioje. Nėra Bažnyčios įsakyta užsakus daryti ir gyvu žodžiu ir raštu.

Ar mūsų didesnės parapijos negalė-tų parūpinti sodybas tėvams, kurių vai-kai apsivedė, išteklėjo, palikdami tė-vams didelius namus ir didelius su jais susijusiais rūpesčius? Jauni pasilikę gyventi tėvų namuose, o jų tėvai persi-keltų į sau tinkamus Sodybos butus. Ten nereikėtų nei žolės pjauti, nei van-dens vamzdžių taisyti, nei pečių kūren-ti. Girdėjau, kad kai kur tokie namai vyresnio amžiaus tėvams įrengiami.

A. K-tis

Pagyvenusių tėvų ramų gyvenimą daug kur yra išsprendę teigiamai koo-peratyviniai butai, o kitur — parapijų namai — sodybos. JAV katalikai turi 339 senesnio amžiaus žmonėms didelius namus. Pav. šv. Vincento senelių namai Tulsa, Okla. talpina 240 asmenų. Bet yra ir mažesnių.

Tokias prieglaudą, namus, sodybas, butus labai remia JAV vyriausybė. Pa-rapijoms ar nepelno organizacijoms skolina Federal Housing Authority iki 90% statybos kainos 40 metų. Parinkus tinkamą vietą, padarius pradinį planą, ko norima, ir ekonominį apskaičiavimą, pateikiama patvirtinti State Board of Health. Su tuo patvirtinimu siekiama į United States Departament of Health, o paskui į Federal Housing Authority. Gavus visus leidimus, daromas smulkus statybų planas, užtraukiama paskola, sudaromas statybos kontraktas. Kol

VISUOTINIS BAŽNYČIOS SUSIRINKIMAS

Antrasis Vatikano visuotinis Bažnyčios susirinkimas sukėlė visame pasaulyje didelį dvasinį sąjūdį, kuriuo domisi ne tik katalikai, bet ir nekatalikai, net ir nekrikščionys. Nors visuotinis Bažnyčios susirinkimas pereinamųjų metų gruodžio 8 d. pertraukė savo posėdžius, tačiau jis tęsiasi atskirose jo komisijose, privačiose bei viešose Susirinkimo Tėvų studijose, pasaulio spaudoje, tikinčiųjų maldoje.

Šv. Tėvas Jonas XXIII šių metų sausio 6 d. savo asmeniškų laiškų kreipėsi į viso pasaulio vyskopus ir kitus visuotinio Bažnyčios susirinkimo Tėvus. Tačiau šis laiškas viešai spaudoje pasirodė tik vasario 8 d. Šv. Tėvas pradeda šiais žodžiais: „Stebėtina vyskupų sueiga, kuria gėrėjomės Šv. Petro bazilikoj pirmoje sesijoje, nuolat stovi Mūsų akyse.“ Todėl jis nepalaukia apie tai galvoti ir kitus nuolat ragina vieningai dirbti ir melstis, kad, iš tikrųjų, ši iškilingoji sueiga duotų gausių vaisių Bažnyčiai ir visai žmonijai. Šiame laiške Šv. Tėvas primena, kad 8 mėnesių laikotarpis iki rugsėjo 8 d., kada vėl susirinks viso pasaulio vyskapai, yra pradėto susirinkimo tęsinys. Šiuo tarpu jis pabrėžia keturis dalykus: 1. Naujos komisijos veiklą. 2. Ne Romoje gyvenančių vyskupų bendradarbiavimą, pasiruošiant kitai sesijai. 3. Nuolatinį pastovų, tiek kunigų, tiek pasauliečių bendradarbiavimą maldą, rūpinantis gyvenimo šventumu. 4. Visuotinio Bažnyčios susirinkimo plačią apimtį, kuria siekiama visų žmonių gerovės.

1. Visiems susirinkimo darbams duoti bendrą liniją sudaryta vadovaujanti

statyba eina, suorganizuojama visas Soddybos aptarnavimas: 7 gyventojams skiriama 1 samdytas darbininkas. Namai 170 asmenų užima apie 55.000 ketv. pėdų grindų ir kaštuoja apie \$1,127,700 dol. su įrengimais ir vėsinamu oru. Toki namai neneša nuostolių.

komisija, į kurią įeina keletas kardinolų, visuotinio Vatikano II susirinkimo gen. sekretorius, penki sekretoriai pagalbininkai bei jų padėjėjai. Ši komisija savo posėdžius pradėjo sausio mėnesį.

2. Šv. Tėvas nusako santykius, kurie turi reikštis tarp popiežiaus ir vyskupų. Visuotinį Bažnyčios susirinkimą sušaukia popiežius, jis užtvirtina ir jo nutarimus, tačiau visą medžiagą paruošia vyskapai, kurie taip pat su popiežium pasirašys nutarimus. Šiame 8 mėnesių laikotarpyje vyskapai atsakinės raštu į vadovaujančios komisijos klausimus. Kad darbas būtų našesnis, vyskapai gali pasirinkti sau pagalbininkus, kurie yra dalyko žinovai.

3. Visuotinis yra Bažnyčios susirinkimu susidomėjimas, kuris nemažėja, bet kas kart vis didėja. Šv. Tėvas sumini, kad tikintieji apskritai, o ypač tie, kurie šviečia savo šventu gyvenimu, kantrybe skausmuose ir kilniu pavyzdžiu, jungiasi į bendrą maldą, kad šis susirinkimas duotų tikrai visiems žmonėms taiką gerovę.

Šv. Tėvas nemato reikalo įvesti naujų maldų formų, nes esamos užtenkamai atitinka žmonių reikalavimus. Priešingai, jis pabrėžia, kad visiems, kunigams, vienuoliams-ėms ir pasauliečiams, stebėtinai maldavimo priemonės yra Mišios, breviorius ir rožančius, kuriomis galime išmelsti dieviškos pagalbos visuotiniam susirinkimui.

4. Iš tikrųjų, visuotinis Vatikano II susirinkimas sukėlė visame pasaulyje platų atgarsį, kuris rado pritarimą įvairių religijų bei politinių pažiūrų žmonėse. Šv. Tėvas pastebi, jog dieviškos malonės šviesa, atrodo, savo spinduliais pasiekė žmonių širdis pamažu artėti prie Jėzaus Kristaus ir Jo šventos Bažnyčios.

Nekatalikai stebėtojai visuotiniame Bažnyčios susirinkime ir jų nuoširdus priėmimas — tai retas Bažnyčios istorijoje įvykis. Atrodo, kad daugeliui darosi

labiau suprantama ši V. Jėzaus malda: "Tėve, valanda atėjo, pašlovink savo Sūnų, kad tavo Sūnus pašlovintų tave... Aš už juos meldžiu... kuriuos man davei, nes jie tavo... Šventasis Tėve, išlai-kyk savo varde tuos, kuriuos man davei, kad jie būtų viena, kaip ir mes." (Jo. 17, 1, 9, 11).

Nors visuotinis Bažnyčios susirinkimas sušauktas jos reikalams, tačiau jis liečia ir visus žmones, nes visų išganymo troško patsai dieviškasis Mokytojas. Visa tai galima paremti Šv. Rašto žodžiais. Įsidėmėtinas šv. Jono Auksaburnio posakis: "Atminkite, broliai, kad privalote duoti apyskaitą ne tikrai iš savo gyvenimo, bet ir už visą pasaulį."

Nuoširdus atsiskyrusių brolių atsiliepiamas, kaip sako Šv. Tėvas, yra didelė paguoda. Tai duoda vilties, jei toliau bus tęsiama šioje meilės dvasioje. Vis-kas glūdi Dievo Apvaizdos planuose, tačiau jau dabar galima nujausti tos die- nos aušrą, apie kurią kalbėjo V. Jėzus: "Aš turiu ir kitų avių, kurios ne iš ši- tos aividės; man reikia ir jas atvesti... ir bus viena aividė ir vienas ganytojas" (Jo. 10, 16).

Šv. Tėvas trokšta, kad visuotinis

Bažnyčios susirinkimas sužadintų jėgų atverti platų katalikų apaštalavimo lau- ką žmonėms siekti aukštesnių dvasinių gėrybių. Tai didelė viltis, kuri gaivina Bažnyčią ir žmoniją. Mums būti ištiki- mais Bažnyčiai yra didelė Dievo malonė, — sako Šv. Tėvas, — bet to neuž- tenka, nes yra dar dieviškasis įsaky- mas: "Eikite tat ir mokykite visas tau- tas" (Mt. 28, 19).

Kai komisijos ir viso pasaulio vys- kupai sutartinai atlieka šį svarbų dar- bą būsimai visuotinio Bažnyčios susi- rinkimo sesijai ir, gal būt, jo užbaigai, Šv. Tėvas kviečia visus, ypač kunigus ir vienuolius-es, į nuoširdžią maldą.

Kun. J. Sakevičius, MIC

▼ JAV katalikai studentai, apie 600,000, jų kapelionai, katalikai moky- tojai iš 850 kolegijų ir universitetų prave- dē KARDINOLO NEWMANO savaitę, vasario 24 — kovo 2 dienomis, darydami paskaitas, svarstydami jo raštus. Jis įsijungė į Katalikų Bažny- čią iš anglikonų 1845 m. Sekančiais 1846 m. jis buvo išvestas Romoje kuni- gu. Stambus jo veikalas eina Laive, kun. V. Bagdanavičiaus, MIC vertime.

Vaizdas iš Lietuvos nepriklausomybės 45 metų atkūrimo sukakties minėjimo Marijos Aukštesnio- sios mokyklos salėje Čsicagoje 1963 m. vasario 17 d.

Nuotr. A. Gulbinsko

VALSTYBĖS IR BAŽNYČIOS SANTYKIAI

(tęsinys)

Bažnyčia

Bažnyčia visais atžvilgiais nuo valstybės yra nepriklausoma. Ji yra organizacija, kuri turi juridines teises į tam tikrą turtą ir tuo atžvilgiu, kaip ir visais kitais atžvilgiais, nuo valstybės nepriklausoma. Jos nepriklausomumas nuo pasaulietiškos valdžios aiškėja dar ir iš to, kad ji yra supranacionalinė — virštautinė organizacija, kuri apima katalikus visuose žemynuose. Ji įjungia į save ne tik atskirus asmenis, bet ir įvairias valstybes, įvairias tautas ir kviečia jas į savo prieglobstį, į savo auidę. Todėl jos juridinės teisės nepriklauso nuo jokios valstybės įstatyminės galios. Kadangi įvairių valstybių katalikai, tvarkydami savo materialinius reikalus, turi derintis prieš įstatymų tos valstybės, kurioje gyvena, o rūpinamiesi amžinuoju savo gyvenimu, paklusti Bažnyčiai, tai, norėdama, kad tie amžinojo ir laikinojo gyvenimo reikalai nesueitų į koliziją, į kovą, Bažnyčia sudaro su įvairiomis valstybėmis konkordatus — sutartis. Tai reikalinga, kad būtų užtikrintas jos narių dvasinis ir materialinis gėris. Suprantama, kad abi institucijos, Bažnyčia ir valstybė, yra reikalingos diplomatinių atstovų, kuriuos paskiros valstybės pasiunčia prie Vatikano, o Vatikanas prie valstybių, ypač prie tų, su kuriomis yra sudaryti konkordatai, kad galimi kilti nesusipratimai, vykdant konkordatus, galėtų būti išlyginti.

Kadangi Bažnyčios uždavinys, besirūpinant amžinuoju savo vaikų gyvenimu, yra aukštesnis, negu valstybės uždavinys, besirūpinančios laikinuoju savo piliečių gerbūviu, tai, kai tie reikalai sueina į konfliktą kyla kivičiai, galutino sprendimo teisė priklauso Bažnyčiai.

Savistovios savo srity

Abi institucijos, Bažnyčia ir valstybė, kai veikia savo srityse, yra absoliutiškai suvereninės organizacijos. Bažnyčios esminis uždavinys yra, kaip minėjome, vesti savo vaikus į amžiną laimę. Valstybės uždavinys yra rūpintis laikinuoju piliečių gėriu. Bažnyčios ir valstybės veiklos būdai kalbamiems uždaviniams atskirti yra skirtingi. Bažnyčios vartojamas ginklas, vykdant jos misiją, yra dvasinio pobūdžio, tai malda, sakramentai ir pamokslai, kuriuose ji skatina klausytojus nepamiršti maldos galingumo ir tų Dievo malonių, kurios įgyjamos, kai atliekama gera išpažintis, nuoširdžiai atgailaujant už savo nuodėmes, kai vertai yra priimama Eucharistija ir kai gyvenama šioje žemėje, atiduodant tinkamą labdarybei duoklę ir rūpinantis ne tik savo, bet ir savo artimo išganymu, kad nebūtų prarasta bendra visiems Amžina Tėvynė. Valstybės metodus, kai ji siekia laikinojo savo piliečiams gėrio, kai ji stengiasi paskiro piliečio interesus suderinti su bendruoju visų gyventojų gėriu, yra fizinė prievarta. Valstybė pažeidžia Bažnyčios teises, kai įsibrauna į Bažnyčios veiklos sritį, bet ir Bažnyčia privalo laikytis nuošaliai nuo tų reikalų, kurių tvarkymas sudaro esminį valstybės uždavinį.

Valdžia iš Dievo

Bažnyčios, kaip ir valstybės valdžia pareina nuo Dievo. Tačiau pastaroji valdžia yra subordinuota Bažnyčios valdžiai tiek, kiek laikinojo žmogaus gyvenimo reikalai yra subordinuoti jų sielos išganymo reikalams. Tad, valstybė, tvarkydama savo piliečių reikalus, yra visai nepriklausoma nuo Bažnyčios tol, kol neuždeda piliečiams pareigų, nederinamų su jų pareigomis Dievui.

Kaip valstybė savo veikloje vado-

vaujasi savo išleistais įstatymais, taip ir Bažnyčia veikia pagal savo įstatymus. Bažnyčia palankiai žiūri į valstybės veiklą, jei ši veikla nėra žalinga, tai yra, neapsunkina kelio į aukščiausiąją žmonių tikslą, siekiant paveldėti visiems bendra Amžiną Tėvynę.

Krikščionys ir piliečiai

Konfliktai tarp valstybės ir Bažnyčios dažnai kyla dėl skirtingų pažiūrų į vedybas ir į religijos vaidmenį, auklėjant jaunimą mokyklose. Pagal Bažnyčios mokslą, krikščionių jungtuvės nėra tik paprasta sutartis, kuri gali būti bet kada, jos partneriams sutarus, nutraukta. Bažnyčia moko, kad tai yra sakramentas, kuris suvaržo jungtvių partnerius iki gyvos galvos. Bet valstybė dažnai traktuoja katalikų jungtuves lygiai, kaip ir kitas paskirų asmenų sutartis ir jos institucijos, kaip metrikacijos biurai ar teismai daro iš to atitinkamas išvadas. Tokiais atvejais tarp Bažnyčios ir valstybės kyla rimtas nesusipratimas. Bet Bažnyčia neprotestuoja, kai valstybė, norėdama kontroliuoti savo piliečius, kad jie vykdytų teisingus jos reikalavimus, įpareigoja Bažnyčią vesti savo veiklos tam tikrą dokumentaciją, pav. surašinėti jungtvių ir vaikų gimimo metrikus.

Liberalai nelaiko Bažnyčią paties Iš-

ganytojo įkurta bendruomene. Jie mano, kad ji yra įsteigta žmonių, kaip ir daugelis kitų veikiančių valstybėje bendruomenių, kurių teisės priklauso nuo valstybės. Savo kraštutiniame sparne religinis liberalizmas propaguoja visiško Bažnyčios ir valstybės išsiskyrimo reikalą. O tie jų, kurie to nereikalauja, nori Bažnyčią palenkti valstybei. Jie mano, kad valstybė turi teisę ir pareigą akyliai sekti Bažnyčios veiklą, kad būtų pasiruošusi laiku užgniaužti neteisėtą Bažnyčios užmačias. Jie laiko Bažnyčią pikčiausiu valstybės priešu. Todėl valstybė, jų nuomone, turi budėti, kad netaptų Bažnyčios vergė. Šitokia liberalų baimė yra visai nepagrįsta. Jie pamiršta, kad bažnytinė ir pasaulietiška valdžia siekia skirtingų tikslų.

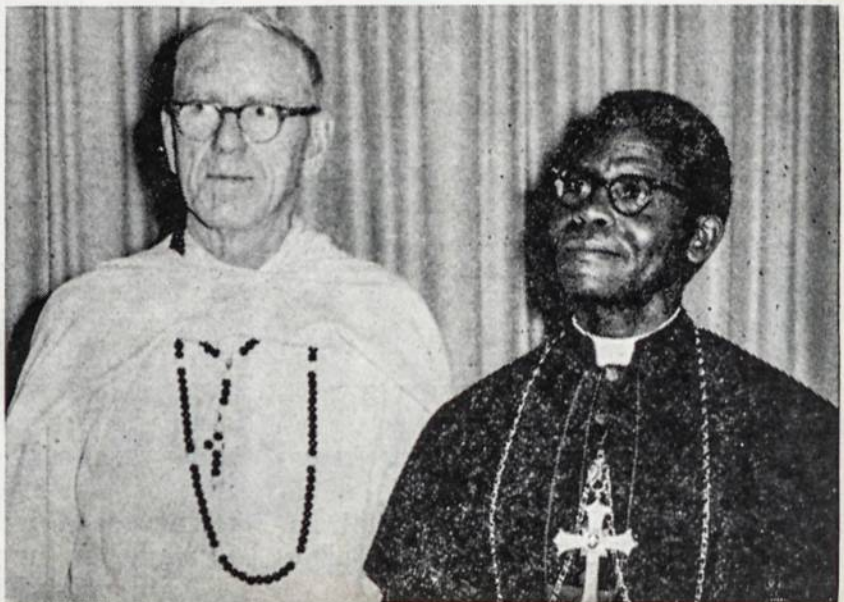
(Bus daugiau)

▼ Garbingoji Dievo Tarnaitė, Motina Elzbieta Seton, JAV gimusi 1774 m., yra pirmoji, kuri bus Bažnyčios pripažinta palaiminta. Iškilnės numatomos kovo 17 d. Jos beatifikacijos byla buvo pradėta 1911 ir 1959 m. gavo Garbingosios Dievo Tarnaitės pavadinimą.

▼ Naujojo Gvinejoje ir Papuoje patarnaujantieji švč. Širdies misionieriai kovo mėnesį įkūrė vietas klierikams naują seminariją ties Bomana miesteliu.

Kun. Romy McCoy, kanadietis misionierius, dirbęs Afrikoje 27-ius metus, ir Toboro (Tanganikos) arkivyskupas Morkus Mihayo.

Afrika turi apie 240 mil. gyventojų. Katalikų apie 22 milijonai. Afrikoje yra apie 700 įvairių tautelių. Baltieji Tėvai turi Afrikoje apie 2,500 savųjų kunigų, yra įkūrę 36 mažasias seminarijas ir 10 didžiųjų seminarijų, o pradžios mokyklų turi daugiau 15,000 su 1,200,000 auklėtinių.

MANO PAŽIŪROS PO 1845 M.

PENKTOJI DALIS

Vertė kun. V. Bagdanavičius, MIC

(3)

Kilmės nelaimė

Ką galima pasakyti apie šį, širdį draskantį ir protą sukrečiantį, faktą? Aš galiu atsakyti tik tiek, kad arba nebėra Kūrėjo, arba dabar gyvenanti žmonių visuomenė, tikra to žodžio prasme, yra atskirta iš jo akivaizdos. Jeigu aš sutikčiau gražios išvaizdos ir gūvios dvasios vaiką, su ženklais jame, liudijančiais rafinuotą jo prigimtį, kuris yra išmestas į pasaulį be aprūpinimo ir negali pasisakyti, nei kur jis yra gimęs, nei koki yra jo šeimyniniai ryšiai, aš turėčiau daryti išvadą, kad su jo praeitimi yra susijusi kokia paslaptis ir kad jis yra toks, kurio, dėl vienos ar kitos priežasties, gėdisi jo tėvai. Taip aš galėčiau aptarti tą kontrastą, kuris yra tarp jo pažadų ir jo būklės. Panašiai aš sprendžiu ir apie pasaulį. Jei yra Dievas — o yra Dievas — tai žmonių giminė yra įsipainiojusi į kažkokią baisią nelaimę. Ji nebeturi ryšio su jos Kūrėjo tikslais. Tai yra faktas; ir jis yra taip teisingas, kaip ir jo apsiraiškimas. Ir taip mokslas, kuris teologiškai yra vadinamas gimtoji nuodėmė, man yra beveik taip tikras, kaip pats pasaulio buvimas ir kaip Dievo buvimas.

Kas gali pasipriešinti

O dabar prileiskime, kad paslaptin goji ir mylinti Kūrėjo valia yra nusprendusi įsiterpti į šią anarchišką situaciją. Koks, mūsų nuomone, galėtų būti natūralus ir nuoseklus šio pasigailėjimo darbo metodas? Kadangi pasaulis yra tokioje nenormalioje būklėje, aš, be abejo, nenustebčiau, jei ir įsiterpimas būtų taip pat nepaprastas, arba,

kaip sakoma, stebuklingas. Bet tas dalykas nėra tiesioginė šių mano pastabų tema. Stebuklai, kaip įrodymo priemonė, prileidžia diskusijas. O aš galvoju apie priemones, kurios betarpiškai neišvirstų į diskusijas. Aš greičiau įieškau priemonės, kuri galėtų pasipriešinti veidams ir veidams ir nugalėti tą išdidžią aistros energiją, kuri viską suėda ir viską išlydina religiniuose tyrinėjimuose. Aš visai nematau sakyti, kad tiesa nėra mūsų proto dalykas; ir jei jis nepasiekia tiesos tai kaltė yra arba premisų arba protavimo vyksme. Tačiau aš čia kalbu ne apie teisingą protą, bet apie tokį, kuris reiškiasi konkrečiame nupuolusiame žmoguje. Aš žinau, kad net negelbstimas protas, jei teisingai naudojamas, veda į tikėjimą Dievu, į sielos nemirtingumą ir į būsimąjį atlyginimą. Tačiau aš jį čia imu jo istoriškose aktualybėse. Ir šiuo atveju, man rodos, aš neklystu, sakydamas, kad tikėjimo dalykuose jis yra palinkęs į paprastą netikėjimą. Jokia tiesa, kaip šventa ji bebūtų, ilgainiui negali prieš tą linkimą atsilaikyti. Ir dėl to taip buvo, kai atėjo Viešpats, pagoniškajame pasaulyje buvo beišnykstą paskutiniai pirmųjų laikų religinio jausmo pėdsakai iš tų pasaulio dalių, kuriose protas buvo ir veiklus ir daug atsiekęs.

Negana religinių organizacijų

Panašiai ir mūsų dienose dalykai anapus katalikų Bažnyčios, stebint mūsų amžiaus aplinkybes, rieda didesniu greičiu, negu anais laikais į vieną ar kitą bedievybės rūšį. Kokią sceną, kokią vaizdą teikia šiandien visa Europa?! Ir ne tik Europa, bet kiekviena valstybė

ir kiekviena civilizaija pasaulyje, kuri yra Europinės minties įtakoje! Ypač liūdną vaizdą mums sudaro ir daugiausia susirūpinimo sukelia ta religinė būklė, kuri šiandien rodosi Anglijos, Prancūzijos ir Vokietijos šviesuomenėje, nors būdama dar ir labai pirminėje ir labai švelnioje formoje.

Tų šalių ir tautų mylėtojai, religingi žmonės, būdami šalia katalikų Bažnyčios, bandė visokių priemonių, norėdami sulaikyti sauvališką ir išdidų žmogiškosios prigimties bėgimą ir jį apvaldyti. Kokios nors religijos reikalingumas žmonijos gerovei paprastai pripažįstamas. Bet kur rasti konkretų tos neregimos jėgos atstovą, kuris turėtų tvirtybės vaidinti atramos vaidmenį prieš potvynį? Prieš tris šimtmečius manyta, kad materialinės, teisinės ir visuomeninės religijos įstaigos bus geriausia priemonė tam tikslui tose šalyse, kurios atsiskyrė nuo katalikų Bažnyčios. Ir ilgą laiką jos buvo sėkmingos. Tačiau dabar tų institucijų plyšiai praleidžia priešą. Prieš trisdešimt metų viltys buvo dedamos į auklėjimą. Prieš dešimt metų turėta vilčių, kad prekybos ir pritaikomojo bei dailiojo meno viešpatavimo dėka pasiliaus karai. Bet ar šiandien gali kas nors išdrįsti sakyti, kad yra kas nors kur nors ant žemės, kas galėtų sudaryti mums atramą, kuri sulaikytų žemę nuo smukimo?

Negana nei Šv. Rašto

Sprendimą, kurį patirtis daro prieš religines organizacijas ir auklėjimą, kaip priemones religinei tiesai išlaikyti šiame betvarkiamame pasaulyje, reikia praplėsti ir Šv. Raštui, nors jis yra ir dieviškas. Patirtis tikrai liudija, kad jis neatitinka šiam tikslui, kuriam jis niekada ir nebuvo skirtas. Gali jis atsitiktinai būti priemonė atskiriems atsitiktiniams. Tačiau knyga iš viso negali pasipriešinti pašėlusiam žmogaus proto gajumui. Ir ši diena pradeda liudyti, kad ji nei savo turiniu nei struktūra, nėra pajėgi pasipriešinti tai

visuotinei tekmei, kuri šiandien taip stipriai veikia religines institucijas.

Neklaidingumo dovana

Prileiskime, kad Kūrėjas panorėjo įsiterpti į žmonijos reikalus ir pasirūpinti, kad jo pažinimas žmonijoje būtų išlaikytas taip tiksliai ir aiškiai, kad galėtų sudaryti atramą prieš žmogiškojo skepticizmo jėgą. Tokiu atveju — aš jokių būdu nesakau, kad nėra galimi ir kitoki atvejai — nėra nieko nuostabaus protui, kad Dievas manytų esant tinkamu dalyku įvesti į pasaulį jėgą, aprūpintą neklaidingumo dovana tikėjimo dalykuose. Toks veiksnys būtų tiesioginė, betarpiška, veikli ir skubi priemonė pasipriešinti iškylandčioms sunkenybėms. Tai būtų įrankis tinkamas tikslui. Ir kai aš matau, kad toks yra Bažnyčios uždavinys, aš ne tik nejaučiu sunkumo tai idėjai priimti, bet randu ją net labai tinkama mano protui.⁴

4. Newman pastabas apie Bažnyčios neklaidingumą yra įdomios ypač tuo atžvilgiu, kad jos buvo parašytos dar prieš šios dogmos paskelbimą. Savo Apologiją Newmanas buvo užbaigęs 1865 m. gegužės mėn., o Vatikano visuotinis Bažnyčios suvažiavimas prasidėjo 1869 m. Popiežiaus neklaidingumo dogma buvo priimta posėdyje, įvykusiame 1870 m. liepos 18 d. Dėl šios dogmos buvo karštai diskutuojama tiek pačiame suvažiavime tiek šalia jo. Buvo iškėlę daug su tuo susijusių klausimų, kaip: kas yra šio neklaidingumo organas, koks yra šios tiesos pobūdis, būtent: ar ji pati yra dogma ir pan. Tačiau pagrindiniu klausimu Newmanas, kaip matome, buvo labai teigiamos nuomonės. Jis savo svarstymuose iškelia bei nušviečia priežastį, dėl kurios šis neklaidingumas Bažnyčiai yra būtinas. Pats ilgai jieškojęs tiesos tikėjimo klausimuose kokio neklaidingo organo buvo praktiškai pasiilgęs ir jo prasmę labai gerai suprato.

.....

▼ JAV katalikų parapijų pradžios ir aukštesniosios mokyklos sutaupo nekatalikams mokesčių mokėtojams per vienerius metus 2.600 milijonų dolerių. O katalikai vistiek yra verčiami mokėti viešųjų mokyklų išlaikymui. 1963 m. katalikų parapijų mokyklose mokosi 5,241,008 moksleiviai.

RAKTAS Į DVASINĮ PAJĖGUMĄ

— Jeigu žmonės nori atsiekti savo tikslą ir nešti gerą vaisių, kaip tie medžiai, pasodinti palei upių vandenį, minimus pirmojoje psalmėje, jie privalo išvystyti savo įgimtąsias galias iki aukščiausio laipsnio. Tai reiškia fizinį išsivystymą, protinį augimą, o visų pirma — ugdymą dvasinio pajėgumo ir charakterio. Pirmasis žingsnis į mūsų dvasinę jėgą yra daromas, kai mes suvokiame, kad mes negalime tikrai vertingų dalykų įvykdyti vien iš savęs, vien savomis jėgomis. Kai mums ima išblėsti tas didysis mūsų „Aš“ ir mes gręžiamės į vieną ir vienintelį jėgos ir vadovybės šaltinį, mes jau esame ant tikrojo kelio. Ir būdas, kuriuo mes galime bendrauti su diržiuoju ir galingiausiuoju visatos Valdovu, yra malda, — šitaip rašo ne koks kunigas, o New Yorko apeliacinio tesmo teisėjas Harold R. Medina, knygoje „We Believe in Prayer“ (Mes tikime į malda).

Dvasinės jėgos prasmė

Ir tas pats teisėjas primena buvusio Amerikos prezidento Woodrow Wilson žodžius, pasakytus Princetono universitete:

— Malda yra nepamainomas raktas į dvasinį pajėgumą; dvasinė jėga reiškia galią įvykdyti tuos dalykus, dėl kurių mes esame leisti į šią žemę.

Čia vėl turime priminti, kad tą maldos gyvenimą reikia suprasti plačiau, — tai įsijautimas į Dievybę, ryšys su antgamtybe, savo gyvenimo derinimas prie to, ką maldos žodžiais išreiškia-me.

Pagal Dievo planą

Mums miela jausti, kad gilios minties žmonės ryškiai pergyvena religinę mintį. Štai tame pat aukščiau minėtame veikale advokatas Palmer D. Edmunds rašo:

Aš tikiu, kad mūsų pasaulis veikia pagal pagrindinį planą, nustatytą paties Sutverėjo. To plano dalimi yra, kad

problemos, kurios tarpais atrodo neišsprendžiamos, iškyla kiekvienam žmogui, — ir to paties plano dalis yra, kad kiekvienas žmogus didesniuose savo gyvenimo momentuose turi susidurti su tų klausimų sprendimu. Mūsų Sutverėjas mus apginklavo protu, kad mes būtume pajėgūs tą bandymą pakelti. Kiekvienam iš mūsų jis davė laisvą sielą, sustiprintą proto ir sąžinės galiomis.

Ir toliau tas advokatas iškelia žmogaus nuoširdaus troškimo vertę tiems gyvenimo klausimams išspręsti, panaudojant galias, kokiomis Tvėrėjas jį apdovanojo. Į tą sielos nuoširdų troškimą gyvenimo painiavas tinkamai išspręsti, advokatas Edmunds įjungia ir malda.

Pokalbis su Dievu

Pagaliau atmintina, kad žmogaus ieškojimas antgamtinės pagalbos ir tal- kos savo sielos gyvenime ir susitelki- mas maldoje nėra tikrai kalbėjimas Dievui. Maldos sąvoka yra daug platesnė. Maldos metu ir Dievas prabyla į mus. Tuo klausimu dr. J. Calvitt Clarke minėtoje knygoje panaudojo žodį: „Malda yra klausymasis“. Jis rašo:

— Malda man yra daugiau klausy- masis, kaip kalbėjimas. Aš nejaučiu tokio reikalo kalbėti į Dievą, kaip jau- čiu reikalą, kad jis į mane prabiltų. Ir jeigu aš klausausi, jis prabyla į mane gausybe būdų: medžiais, kurie stiebia- si, norėdami jį pasiekti, — lapais, bu- čiuojančiais kits kitą vasaros vėjelyje, — švelniu šnabždėjimu lietaus, kuris sutinka palenktą gėlės veidą, — bekraš- te liūliuojančia jūra, — banguojančiais kviečiais, — tingiai krintančiomis snie- gulėmis ir pagaliau balsu, kuriuo jis prabyla į mano sielą... Ir jeigu aš su- stoju, kartkartėmis ir leidžiu jam kal- bėti įvairiais jo būdais, mano jėgos at- sinaujina, mano ryžtas atgyja, mano viltis tampa užtikrinta.

Kun. dr. Juozas Prunskis

SESUO EDITA STEIN

Mielus „Laivo“ skaitytojus norime supažindinti su viena šviesia asmenybe, t. y. žydų kilmės vienuole, karmeličių ordino sesele — Edita Stein, kuri Hitlerio valdymo laiku, 1942 m. buvo nukankinta Vokietijoje. Lygiai po 20 metų nuo jos mirties, Koelno arkivyskupas, kardinolas Juozapas Frings, paskyrė komisiją rinkti žinioms apie sesers Editos gyvenimą ir rūpintis jos beatifikacija bei kanonizacija. Yra tad nemažai vilčių, jog anksčiau ar vėliau sesuo Edita bus pakelta į altorių garbę.

Edita Stein gimė 1891 m. spalio 12 d. žydų šeimoje, Breslau mieste, Vokietijoje. Jai esant tik dviejų metų amžiaus, mirė tėvas, kuris užsiimdavo raštų prekyba. Editos motina, energinga ir tvirta būdo moteris, perėmė vyro biznį ir savo rankas ir juo sėkmingai vertėsi. Steinienė buvo pamaldi moteris, pasižymėjusi artimo meilės darbais ir žydų tikėjimo griežtu užlaikymu.

Edita buvo jauniausia dukrelė iš septynių Steinų vaikų ir todėl motina ją labiausiai mylėjo. Be to, ši mergaitė pasižymėjo savo dideliais gabumais, ypač nepaprasta atmintimi ir kitomis gražiomis būdo savybėmis.

Edita buvo gerbiama ir savo moksldraugių vokiečių, kurios, nors ir turėjo priešišką nusistatymą žydams kaip tokiems vis dėlto, Editą gerbė ne vien tik dėl jos žymių gabumų moksle, bet ir dėl jos būdo žavumo, kuriam šios nepajėgdavo atsispirti. Edita baigė aukštesniąsias studijas su garbės pažymėjimu ir 1913 m. atvyko studijuoti į Goettingen'o universitetą, kuriame kaip tik patyrė lemtingą įtaką visam savo gyvenimui.

Universitete

Reikia pažymėti, jog Edita nuo tryliktojų iki dvidešimt pirmųjų amžiaus metų, kaip savo raštuose mini, buvusi ateistė, tai yra, bedievė. Tikėjimą ji pradusi dar nesusipėjusi jo pilniau pažinti. Tokioje tad dvasinėje būklėje Edita atvyko studijuoti į Goettingen'o universitetą. Čia ji susipažino su tri-

mis ypatingais asmenimis, kurie pakreipė ją į Dievą. Visi tie asmenys buvo žydai filosofai, kurie patys sėmėsi tiesas iš katalikybės. Vienas jų, Max Scheler, tikrumoje buvo atsivertęs į katalikybę, bet dėl savo būdo nepastovumo, kelis kartus atkrito nuo Katalikų Bažnyčios ir nežinia ar kataliku mirė.

Kitas asmuo, Edmundas Husserl, buvo vienas iš pirmaujančių Vokietijos mintytojų ir garsiųjų filosofų. Trečiasis gi, Adolfas Reinach, buvo jaunas, talentingas Husserl'io pagalbininkas, kuris, pirmojo pasaulinio karo metu, žuvo fronte kaip vokiečių karys.

Jaunoji studentė, Edita Stein, minėtų asmenų intelektualinėje atmosferoje pasijuto labai jaukiai, tarsi savo namuose. To pasėkoje, jos sieloje įvyko minčių revoliucija bei dvasinis persilaužimas. Apie šį laikotarpį ji vėliau užsiminė sekančiai: „Nebuvo veltui paskatinimas, jog į viską turime žiūrėti be prietarų arba be jokios, iš anksto susidarytos nepalankios nuomonės: kitaip sakant, į viską turime žvelgti neužrištomis akimis. Anksčiau to nežinojau, nes buvau užauginta siaurame racionalistiniame prietaringume, kuris dabar, lyg kokia uždanga, nukrito nuo mano akių ir staiga išvydau tikėjimo pasaulį.“ Reinarch'ui žuvus, Edita Stein tapo Husserl'io pagalbininke ir pastoviai darė pažangą filosofijos moksle bei praktinėje patirtyje.

Atsivertimas

Sekantis įvykis buvo pati pradžia, paskatinęs Editą į krikščionybę. Kartą ji atsilankė pas Reinach'o našlę, kurios drąsa ir ramus Dievo valios priėmimas Editai paliko nepaprastą įspūdį. Prieš metus laiko abu Reinach'ai buvo priėmę krikštą, tapdami protestantais, nes tada jie dar nesijautę esą pasiruošę katalikybei. Metų eilei praėjus, štai ką Edita yra pasakiusi vienam kunigui: "Savo atsilankymo metu pas Reinach'ienę, pirmą kartą susidūriau su kryžiumi bei jo dieviška galia, suteikiama tiems, kurie jį kantriai neša. Tai buvo momentas, kada pranyko mano netikėjimas; tai momentas, kuriame žydų religija pasirodė tokia išblyškusi, palyginus ją su bekylančia manyje Kristaus tikėjimo aušra."

Po šio įvykio Editos filosofiniai straipsniai vis labiau pasižymėjo katalikišku tonu. Todėl už kelių metų tik vienas kitas iš jos moksladraugių tenustebo, kai Edita priėmė krikštą.

1921 metais, vasarai baigiantis, Edita atostogavo pas savo prietelius Bergzabern'o miestelyje, Vakarinėje Vokietijoje. Ji tada buvo jau veik 30 metų amžiaus. Vieną vakarą Edita paėmė į rankas prieš tai nematytą knygą ir pradėjo ją skaityti. Knyga taip ją sudomino, jog skaitė ją ištisą naktį ir tik prieš aušrą užbaigė. Sekantį rytą Edita pasijuto suradusi tiesą. Minėtoji knyga buvo šv. Teresės Avilietės autobiografija.

Už kelių valandų panelė Edita nusipirko mišiolėlį ir katekizmą. Šias abi knygas ji keletą mėnesių rimtai studijavo. Pagaliau, vieną rytą Edita nuėjo į bažnyčią ir po šv. Mišių kreipėsi į kunigą, prašydama, kad šis ją pakrikštytų. Kai nustebęs kunigas priminė Editai apie instrukcijų reikalingumą prieš tampant katalike, — šioji atsakė jam: "Tėve, prašau mane egzaminuoti".

Edita buvo pakrikštyta 1922 m. sausio 1 d., Naujų Metų išvakarės praleisdama karštoje maldoje. Mėnesiui praėjus po krikšto, Edita priėmė Sutvirti-

nimo sakramentą ir nuo to laiko kasdien ėmė kalbėti kunigų maldas — brevijorių.

Tačiau apie visa tai jos šeima dar nieko nežinojo. Taigi, sugrįžusi į Breslau miestą, į tėvų namus, Edita atsi-klaupė prieš savo motiną ir jai prisipažino: "Mama, aš esu katalikė." Tai išgirdus, senutė motina nulenkę galvą ir ėmė verkti. Tėviškėje Edita pasiliko du mėnesius. Kasdien ji savo motiną palydėdavo į sinagogą ir iš savo lotyniško brevijoriaus sekdamo sinagogoj kalbamas hebraiškas psalmes. Ji taip pat aktyviai dalyvavo ir savo šeimos gyvenime, ilgai žaisdama su savo brolių ir seserų vaikais. Nors visi matė, jog Edita tikrai nuoširdžiai myli savo šeimos narius, tačiau sunku buvo tikėtis, kad šis nesuprantamas jos atsiskyrimas, iš namiškių pusės bus lengva širdimi priimtas.

Mokytoja — auklėtoja

Tais pačiais metais Edita Stein sutiko mokytojauti vienoje mergaičių mokykloje, dėstant joje vokiečių kalbą ir literatūrą. Toji mokykla buvo vedama Trečiojo Ordino Seselių Dominikonių, Speyer'io mieste. Naujoji mokytoja padarė tokį gilų įspūdį vienuolyno viršininkei, jog ši tuoj kreipėsi į Editą, prašydama, kad ji sutiktų būti neoficialia naujokių seselių magistre, mokant jaunąsias vienuoles lotynų kalbos ir duodant joms dvasines konferencijas.

(Bus daugiau)

Tėvų Marijonų Bendradarbių Draugijos Garbės narė

A. † A.

BARBORA VASILIAUSKIENĖ

8901 Escanaba Ave., Chicago 17, Ill
mirė 1963 m. vasario 4 d.

Tėvai marijonai atlaikys dvejas šv. Mišias už mirusios vėlę, o bendradarbiai, pavesdami jos vėlę Dievo gailestingumui, prašomi sukalbėti Rožančiaus dalį.

žinios iš katalikiškojo pasaulio

Pop. Jonas XXIII ir ukrainiečių metropolitas arkivyskupas Juozapas Slipys, išleistas iš komunistų kalinimo po 18 metų kančių, meldžiasi šv. Tėvo koplyčioje. Nuotrauka padaryta 1963 m. vasario 10 d.

▼ Vatikano dienraštis *L'Osservatore Romano* pranešė, jog surasta yra maža sidabrinė lėkštelė (2 ir pusė colio per vieną colį) su 17 eilučių smulkiu aramajų kalbos raštu, — tai ritualo žodžiai, teikiant ligoniui paskutinį šv. Aliejais patepimo sakramentą.

Lėkštelę įsigijo iš arabo Jeruzalės muziejaus direktorius A. Spikerman. Paleografas J. J. Milik su draugais mokslininkais nustatė, jog įrašas darytas apie 70–90 metus po Kristaus ir kad turi panašius žodžius, kaip ir šv. Jokūbo apaštalo laiškas, kur kalbama apie paskutinį šv. Aliejais patepimą.

▼ San Diego, Calif. vyskupas Karolis F. Buddy ieško trijų tūkstančių savanorių mokytojų, galinčių mokyti višųjų mokyklų moksleivius katalikus tikėjimo tiesų.

▼ Keli JAV senatoriai pateikė naujo įstatymo sumanymą, kad į JAV kas metai būtų įsileidžiama po 250,000 ateivių, tiksliau suskirsčius įvažiuojančių kiekį atskiromis valstybėmis.

▼ JAV katalikai įkūrė ir išlaiko negabiems vaikams auklėti 245 mokyklas.

Jose mokosi ir gyvena 14,532 vaikučiai. Turi 97 mokyklas tik ateinantiems iš namų atsilikusiems vaikams: jose mokosi 2,929 vaikai. Katalikai išlaiko 495 klinikas ir 273 ligonines sužalotiems vaikams. Visą tą naštą pakelia katalikai, artimo meilės vedini.

▼ Sudane eina katalikų spaudimas; per tris mėnesius vyriausybė išvijo 120 katalikų misionierių; uždraudė likusiems auginti net daržoves savo reikalam, ar užsiimti žemės ūkiu. Uždrausta taisyti ar pagerinti katalikų turimus pastatus, negavus leidimo. O leidimo reikia siekti į sostinę asmeniniai už daugelio dešimčių mylių (iki 125).

▼ Montreal, Kanadoje, bus pasauliečių apaštalavimo sąjūdžiui puoselėti suvažiavimas gegužės 3 - 5 d. Tuo pat tikslu bus susirinkimai Victoria, B. C., Antigonish, N. S. ir Saskatoon, Sask.

▼ Portugalijos jaunimas susirinks į Lisaboną tikėjimui pagilinti balandžio 20 - 21 d šūkių: Jaunimas Pasirenka Dievą. Turi pilną pritarimą vietos arkivyskupo kardinolo M. G. Carejeira.

žinios iš lietuviškojo pasaulio

• Iš Romos gavome knygą, parašytą Vincento Cusumano "Įsimylėjęs Bažnyčią Dievo Tarnas Jurgis Matulaitis - Matulevičius", biografiniai bruožai ir dvasinis dienoraštis, su kardinolo Jokūbo Lercaro žodžiu, spausdinta Ancora - Milane 1963 m. sausio mėnesį. Knyga parašyta itališkai, patraukliai išleista, 166 pusl., kaina lirų 900. Galima gauti pas kun. K. Rėklaitį, MIC. Via Cirsica 1. Roma — Italy.

• Iš Montrealio grįžęs kun. J. Bozevičius, S. J. yra skiriamas organizuoti katalikų radio valandėlę Chicagoje.

• Komunistų valdomam Vilniaus universitete Vincas A. Auryla apgynė istorijos ir filologijos fakultete savo disertaciją: "Lietuvių vaikų literatūros istorijos bruožai iki 1919 m." ir gavo mokslų kandidato laipsnį.

• Minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 45 metų sukaktį, JAV Senate ir Atstovų Rūmuose padaryta 70 palankių Lietuvai pareiškimų. Visose lietuvių kolonijose vyko gausūs susirinkimai su meninėmis programomis, aukų rinkimu Lietuvos laisvinimui iš komunistų vergijos. Chicagoje didžiulė Maria High auditorija nesutalpino publikos.

• Jau 12 metų kai "Amerikos Balsas" radio bangomis kalba į pavergtą Lietuvą. Šiuo metu lietuvių programai vadovauja dr. K. Jurgėla. Jam padeda J. Laučka, P. Labanauskas, A. Vaičiulaitis, L. Dambriūnas, J. Blėkaitis, Alf. Petrulis, J. Vitėnas ir B. Darlis.

• Kanauninko Mikalojaus Daukšos 350 metų mirties sukakties minėjimas buvo suruoštas Chicagoje Pedagoginio Lituanistikos instituto. Paskaitas paruošė jaunieji studentai. Jūratė Juozevičiūtė savo paskaitoje iškėlė M. Daukšos

"Postilės" žodyno turtingumą; jis yra vienas pirmųjų lietuviškos sąmonės žadintojų. Margis Matulionis parodė kan. M. Daukšos įrodymų vertę, jog reikia gerbti savo gimtąją kalbą. Prie programos prisidėjo per 20 studentų, patarėjais esant D. Veličkai, A. Dunduliui, A. Valeškai ir kun. J. Kubiliui, S. J.

• Iš Vokietijos rašo viena vienuolė kun. Petrui Patlabai apie mirusią Terezę Neumanaitę, kad prie jos kapo lankosi daug žmonių ir kad ten vyksta nuostabių dalykų, staigių pagijimų.

• Chicago, Ill. Šv. Jurgio par. svetainėje vas. 17 d. buvo eilinė Marijonų Bendradarbių draugijos vakarienė su gražia programa. Prel. A. Martinkus, kun. V. Bagdanavičius, kun. V. Andriuska, kun. K. Vengras pateikė svarbių minčių, St. Pieža ir papasakojo ir filmą parodė iš Pijaus XII ir Jono XXIII gyvenimo. Skyriui vadovauja St. Kaulakienė, U. Petraitienė, Jaunienė, E. Samienė ir J. Želvienė. Tarp pagarbių svečių buvo kun. P. Cibulskis, kun. J. Petraitis, kun. B. Budvytis. Programai vadovavo kun. dr. Juozas Prunskis.

• Naują Čiurlionio Galerijos vadovybę sudaro: V. Petravičius, J. Pautienius, J. Mieliulis, J. Mulokas ir B. Babrauskas. Galerija turi apie šimtą paveikslų. Jos atidarymas buvo vas. 16 d.

• JAV Kongreso komitetas Pabaltijo Kraštams išlaisvinti, pradėdamas trečiuosius metus, paranešė, jog Senatui ir Atstovų Rūmams paduota visa eilė rezoliucijų, reikalaujant Lietuvai ir jos kaimynams laisvės ir gauta apie 200.000 laiškų, raginančių paveikti Kongresą, kad pasirūpintų tikru Lietuvos išlaisvinimu.

TĖVŲ MARIJONŲ BENDRADRBIŲ DRAUGIJOS SAVAITRAŠTIS

KRISTAUS KARALIAUS LAIVAS — THE SHIP OF CHRIST, THE KING, a weekly published by the Marian Fathers, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill. Second class postage pd. at Chicago, Ill., Subscription: \$4.00 yearly in U.S.A. and Canada; Foreign \$5.00 yearly; 10 ¢ a copy. Editor Rev. C. A. Matulaitis, M.I.C.

A. BACEVICIUS PERP. SUB.
6944 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

LIETUVIAMS REIKŠMINGA PROGA

Yra didelių darbų, kuriuos padaryti pasitaiko tik viena trumpo laiko proga. Ta proga nepasinaudojus, daugiau ji niekad nesuirš.

Tokia vienkartinė ir trumpo laiko proga yra dabar Amerikos Lietuviams. Mums duota proga įamžinti Lietuvių vardą Amerikos sostinėje Washington, D. C., visos Amerikos Globėjos — Nekaltai Pradėtos Šv. Marijos Šventovėje.

Šventovės Administracija, kurią sudaro visų Amerikos vyskupų išrinkta kelių kardinolų ir vyskupų taryba, Lietuviams parodė ypatingą pasitikėjimą ir duoda pirmenybę prieš eilę kitų prašančių tos progos — leisdama įsiruoti Lietuvius Paminklinę koplyčią pačioje Šventovės širdyje — viršutinės bažnyčios viduryje dešinėje pusėje.

Koplyčios įruošimas ir išpuošimas kainuos 325,000 dolerių. Turėsime kelius tūkstančius dolerių išlaidų, kol to tikslo pasieksime. Pasiryžimas nemažas, kuris pareikalaus visų pasišventimo ir dosnumo. Laiko mums duota nedaug. Jeigu iki šių metų rudens nesurinksime žymios dalies lėšų, ta koplyčia bus atiduota kitiems, ir kitos tokios progos jau niekad neturėsime. Užtat nuoširdžiai raginame visus Amerikos Lietuvius šia proga pasinaudoti. Kiekviena Lietuvių parapija saviems reikalams sukelia žymiai didesnes sumas, negu reikės šiam visos Amerikos Lietuviu paminklui. Kartą sukurtas, daugiau mūsų paramos nereikalaus ir bus pastovus visiems laikams Amerikos sostinėje. Būdami vieningi nesunkiai pajėgsime šį gražų pasiryžimą ištesėti.

Mūsų planuojama koplyčia bus skirta Šv. Marijos garbei, Apsireiškimo Šiluvoje vardu. Koplyčioje bus ir kitų lietuviams savų istorinių vaizdų. Šv. Marija neliks mums skolinga už mūsų meilę jai. Dosniai paremkime šį pasiryžimą ir melskimės už gražų šio darbo pasisekimą.

Informacijų ir literatūros prašykite pas savo parapijų Kunigus ir savo organizacijose.

Paminklinės Lietuvių Koplyčios Komiteto vardu:

Vyskupas Vincentas Brizgys
Kauno Koadjutorius,
Vykdomojo Komiteto Pirmininkas

Vyskupas Kazimieras Salatka
Grand Rapids Augzilijaras
Garbės Komiteto Narys